

**แนวทางพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2***

**GUIDELINES DEVELOPMENT OF TEACHING EFFICIENCY OF TEACHERS
UNDER THE PHRAE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

ศุภางค์ เสาะใส¹ และ ชีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย²

Supang Sorsai¹ and Thirasak Uppamaiathichai²

¹⁻²คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

¹⁻²Faculty of Education Naresuan University

Corresponding Author's Email: supangs65@nu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 การศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 726 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จำนวน 254 คน เครื่องมือที่ใช้การวิจัยเป็นแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยเลือกแบบเจาะจงวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ผลการวิจัยพบว่า

* Received 31 March 2024; Revised 8 April 2024; Accepted 26 April 2024

1. ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

2. แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 พบว่าสำนักงานเขตพื้นที่ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ สร้างเครือข่ายครูในการพัฒนาประสิทธิภาพการสอน ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนและให้คำแนะนำช่วยเหลือทุกด้าน ศึกษานิเทศก์ให้การนิเทศแบบช่วยเหลือ และครูต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อเกิดประสิทธิภาพในการสอน ครูพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอมีการเข้าร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพการสอน, การพัฒนาประสิทธิภาพการสอน, แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอน

Abstract

The objective of this research was to 1) study the teaching efficiency of teachers under the Phrae Primary Educational Service Area Office 2 and 2) study guidelines for the development of teaching efficiency of teachers under the Phrae Primary Educational Service Area Office 2. The research method is divided into 2 steps. The first step was to study the teaching efficiency of teachers under the Phrae Primary Educational Area Office Service 2. The research population includes 726 teachers under the Phrae Primary Educational Service Area Office 2, academic year 2023. The sample group used in this study was 254 teachers in schools under the Phrae Primary Educational Service Area Office 2. The research instrument was a questionnaire. The statistics used for data analysis were mean and standard deviation. The second step was to study the guidelines of development and the teaching efficiency of teachers under the Phrae Primary Educational Service Area Office 2. The informant group consisted of five experts acquired by purposive sampling. The

data were collected by interview and were analyzed by content analysis. The results of the study were as follows

1. The teaching efficiency of teachers under the Phrae Primary Educational Service Area Office 2 overall were at a high level. The highest mean aspect was the organization of learning activities and the lowest average was the use of teaching materials.

2. The guidelines for the development of the teaching efficiency of teachers under the Phrae Primary Educational Service Area Office 2 found that Primary Educational Service Area Office organized workshop to improve teachers' teaching efficiency, build a network of teachers to improve teaching efficiency. School administrators support teachers in all aspects. An educational supervisor provides assistive supervision and recommendation. Teachers must develop themselves to have knowledge and understanding in order to be effective in teaching. It leads to an increase in academic achievement.

Keywords: Teaching Efficiency, Development of Teaching Efficiency, Guidelines Development of Teaching Efficiency

บทนำ

การจัดการเรียนรู้เปรียบเสมือนเครื่องมือที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ อยากเรียน ช่วยทำให้เกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง ผู้เรียนมีความสุขและความภาคภูมิใจในตนเอง รวมทั้งมีคุณลักษณะที่ดี และมีทักษะชีวิต การเรียนของผู้เรียนจะไปสู่ความสำเร็จในชีวิตมากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับจัดการเรียนรู้ที่ดีของผู้สอน หากผู้สอนรู้จักเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ดีและเหมาะสมแล้ว ย่อมจะมีผลดีต่อการเรียนของผู้เรียน ดังที่ รัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการของกลุ่มประเทศโออีซีดี กล่าวว่า “ครูที่มีความเชี่ยวชาญมีแรงจูงใจและความยืดหยุ่นเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่สุดในการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูง” ซึ่งความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สาเหตุอาจไม่ได้มาจากตัวผู้เรียนเพียงอย่างเดียว อาจมีสาเหตุจากองค์ประกอบที่เกี่ยวกับผู้เรียน เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน หลักสูตรและสภาพแวดล้อม

จากทิศทางการพัฒนาการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 กำหนดกรอบกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาคณะผู้บริหารในระดับต่าง ๆ การพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะบุคลากร เพื่อให้การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ปรากฏในพันธกิจ ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ผ่านหลักสูตรสถานศึกษาที่เชื่อมโยงบริบทจริง ส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้เชิงรุกและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมแสดงให้เห็นว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 มีความต้องการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 รวมถึงส่งเสริมครูให้จัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2, 2564)

จากการศึกษารายงานผลทดสอบระดับชาติ สพป.แพร่ เขต 2 ปีการศึกษา 2565 พบว่ามีมาตรฐานการเรียนรู้ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่าร้อยละ 50 บริบทของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ครูสอนไม่ตรงสาขาวิชา ครูมีภาระงานนอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป และหลักสูตรยังไม่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการศึกษาถึงประสิทธิภาพการสอนของครูจึงเป็นสิ่งที่ครู บุคลากรทางการศึกษา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาจะต้องให้ความสนใจ สอดพันธกิจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ต้องการส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขัน และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นต่ออนาคตในศตวรรษที่ 21 รวมถึง พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาที่ตอบสนอง ทิศทางการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 เพื่อครูสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ผู้บริหารสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการวางแผนการพัฒนาครู และนำข้อมูลไปยกระดับการดำเนินการให้ครูมีประสิทธิภาพการสอน และสำนักงานเขตพื้นที่สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมครู เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ และการพัฒนาวิชาชีพครูให้เจริญก้าวหน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ปีการศึกษา 2566 โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน จำนวน 254 คน จำแนกเป็นครูผู้สอนโดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนของครูในแต่ละอำเภอในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามประสิทธิภาพการสอนของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน รวมทั้งสิ้นจำนวน 37 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา พบว่า มีค่า IOC 0.67 – 1.00 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบัค ผลปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งหมดนี้มีค่าเท่ากับ 0.969

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ และวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ด้วยค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 โดยเลือกจากข้อที่มีค่าน้อยที่สุด ของแต่ละด้าน ในขั้นตอนที่ 1 มาสร้างแบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) จำนวน 5 ด้าน ด้านละ 1 ข้อ รวมทั้งสิ้น 5 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์สรุปประเด็นเนื้อหาข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เป็นความเรียง

ผลการวิจัย

การวิจัยแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ในภาพรวม

ที่	ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2	กลุ่มตัวอย่าง (n = 254)		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านการสร้างความชัดเจนในบทเรียน	4.51	0.41	มากที่สุด
2	ด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	4.57	0.40	มากที่สุด
3	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.60	0.33	มากที่สุด
4	ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน	4.38	0.47	มาก
5	ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้	4.44	0.47	มาก
รวม		4.50	0.32	มาก

จากตาราง 1 ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.33) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.38, S.D. = 0.47) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ดังนี้

1. ด้านการสร้างความชัดเจนในบทเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครู เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการอบรมในหน่วยงาน มีการประชุมครูผ่านกระบวนการเรียนรู้แห่งวิชาชีพ (PLC) เพื่อช่วยให้ครูมีความก้าวหน้า มีการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่มุ่งสู่เป้าหมายได้อย่างชัดเจน ครูผู้สอนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกระบวนการ PLC เรื่องหลักสูตรสถานศึกษา

มาตรฐาน ตัวชี้วัด ที่จะทำให้คณะครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีจุดประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกัน นำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. ด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

สำนักงานเขตพื้นที่จัดอบรมวิชาการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการจัดทำหลักสูตร การจัดทำแผนการเรียนรู้สู่ห้องเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา หรือครูวิชาการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนก่อนการจัดการเรียนการสอนและตรวจสอบ บันทึกล้างสอนของครูผู้สอน ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ นิเทศติดตาม การเยี่ยมชั้นเรียน การ สะท้อนผลนิเทศติดตาม เพื่อพัฒนาแผนการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารเป็นผู้นำ ทางวิชาการ ส่งเสริมครู และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครู และบุคลากรในสถานศึกษา

3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สำนักงานเขตพื้นที่จัดอบรมส่งเสริมและพัฒนาครูเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้รูปแบบ Active learning และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมอบรม ผู้อำนวยการ ครูวิชาการ และศึกษานิเทศก์ เข้านิเทศการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ ข้อเสนอแนะ สร้างแรงบันดาลใจให้เกิดขึ้นกับครู รวมถึงให้การสนับสนุนต่างๆ เพื่อจัดการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพ ผู้อำนวยการสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลสัมฤทธิ์มาพัฒนาการ จัดการเรียนการสอนของครู ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และความต้องการของสังคมในปัจจุบัน ครู ต้องมีการวางแผนการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ได้เคลื่อนไหว สามารถสืบค้นและสร้างองค์ ความรู้ได้ด้วยตนเอง

4. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน

สำนักงานเขตพื้นที่จัดการอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาด้านการใช้ สื่อการเรียนการสอน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้อำนวยการสร้างแรงบันดาลใจแก่ครูผู้สอน ส่งเสริมครูผู้สอนจัดทำสื่อที่ทันสมัย เพื่อนำไป พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู จัดทำสื่อการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้อำนวยการ สนับสนุนครูในเรื่องของงบประมาณ บุคลากรให้เพียงพอ เพื่อให้ครูได้ใช้เวลาใน การพัฒนาการสอนของตนเอง และส่งเสริมให้ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

5. ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

สำนักงานเขตพื้นที่อบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการวัดประเมินการเรียนรู้ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเกิดแนวคิดด้านการวัดประเมินการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้อำนวยการจัดให้มีการนิเทศการสอนแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาการวัดและประเมินผล โดยใช้การนิเทศแบบช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุง กิจกรรมการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษาสร้าง รูปแบบโมเดล (MODEL) ของโรงเรียน ในการพัฒนาเครื่องมือวัดและการประเมินผลการเรียนรู้สู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สร้างความเข้าใจกับคณะครูและบุคลากรในการนำสารสนเทศของโรงเรียนมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และสามารถวัดผู้เรียนได้จริง

อภิปรายผล

1. จากการศึกษาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะครูบางส่วนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของการจัดทำแผนการเรียนรู้ วิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน และวัดและประเมินการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวลิต เกิดทิพย์ (2564) พบว่า ประสิทธิภาพการสอนที่เป็นจริง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 สามารถอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

2.1 ด้านการสร้างความรู้ความเข้าใจในบทเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครู เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่ทำให้นักเรียนเกิดความเปลี่ยนแปลง ผู้อำนวยการสถานศึกษาจัดให้มีการอบรมในหน่วยงาน มีการประชุมครูผ่านกระบวนการ PLC เพื่อช่วยให้ครูมีความก้าวหน้า นิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่มุ่งสู่เป้าหมายได้อย่างชัดเจน ครูผู้สอนแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกระบวนการกระบวนการ เรียนรู้แห่งวิชาชีพ (PLC) เรื่อง หลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐาน ตัวชี้วัด ที่จะทำให้นักเรียนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกัน

นำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ธนาพล บัวคำโคตร (2563) กล่าวว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูได้ร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรและปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด และส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และสอดคล้องกับจิตติมา วรณศรี (2557) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แต่ละรายวิชา ควรคำนึงถึงการวางแผนและการดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตร ในการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ต้องมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและมาตรฐาน เพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.2 ด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่จัดอบรมวิชาการ การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจด้านการจัดทำหลักสูตร การจัดทำแผนการเรียนรู้สู่ห้องเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูวิชาการตรวจสอบแผนการจัดการเรียน ก่อนการจัดการเรียนการสอนและตรวจสอบบันทึกหลังสอนของครูผู้สอน ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ นิเทศติดตาม การเยี่ยมชั้นเรียน การสะท้อนผลนิเทศติดตาม เพื่อพัฒนาแผนการเรียนรู้ของครูให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารเป็นผู้นำทางวิชาการ ส่งเสริมครู และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครู และบุคลากรในสถานศึกษา สอดคล้องกับ รังสรรค์ แสงแก้ว (2557) กล่าวว่า ควรมีการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่อง มีการตรวจสอบแผนการสอน ส่งเสริมให้ครูนำข้อเสนอแนะจากการนิเทศการสอนไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และสอดคล้องกับโรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมอญ) (2563) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการวิเคราะห์หลักสูตร สารการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น นำเทคโนโลยีที่ทันสมัย มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน มีการวิเคราะห์ผู้เรียน โดยเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามศักยภาพของผู้เรียนเพื่อเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จัดอบรมส่งเสริมและพัฒนาครูเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นกระบวนการเรียนรูปแบบ Active learning และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมอบรม ครูวิชาการ และศึกษานิเทศก์ เข้านิเทศการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ข้อเสนอแนะ สร้างแรงบันดาลใจให้เกิดขึ้นกับครู รวมถึงให้การสนับสนุนต่างๆ เพื่อจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ผู้อำนวยการสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูนำผลสัมฤทธิ์มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และความต้องการของสังคมในปัจจุบัน ครูต้องมีการ

วางแผนการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัด บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยเน้นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ได้เคลื่อนไหว สามารถสืบค้นและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ วนิดา ประคัลภ์กุล (2558) กล่าวว่า ครูพัฒนาตนเองศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ จัดหากิจกรรมที่น่าสนใจเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูด้วยกันเอง โดยผู้บริหารต้องส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรม และสำนักงานเขตพื้นที่จัดสรรงบประมาณในการจัดอบรมเพื่อพัฒนาครูให้จัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับวัชรรา เล่าเรียนดี และคณะ (2560) ได้กล่าวว่า การพัฒนาการเรียนรู้ นักเรียนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างกระตือรือร้น (Active Learning) การจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 จึงจำเป็นต้องมีการตอบโต้ ตอบสนอง มีส่วนร่วม เพื่อชี้แนะสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เชิงลึกในสาระความรู้ต่างๆ จนพัฒนาและประยุกต์ใช้ได้อย่างสร้างสรรค์

2.4 ด้านการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จัดการอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน รวมถึงการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้อำนวยการสร้างแรงบันดาลใจแก่ครูผู้สอน ส่งเสริมครูผู้สอนจัดทำสื่อที่ทันสมัย เพื่อนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู จัดทำสื่อการสอนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้อำนวยการ สนับสนุนครูในเรื่องของงบประมาณ บุคลากรให้เพียงพอ เพื่อให้ครูได้ใช้เวลาในการพัฒนาการสอนของตนเอง และส่งเสริมให้ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย สอดคล้องกับ ขวลิต เกิดทิพย์ (2564) กล่าวว่า ครูควรมีการจัดทำสื่อที่ทันสมัย ประหยัด คุ่มค่า มีการประเมินการใช้สื่อและนำมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงวางแผนพัฒนาสื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับ จิตมา วรณศรี (2557) กล่าวว่า การเลือกใช้สื่อ ครูผู้สอนต้องพิจารณาจากหลายองค์ประกอบทั้งด้านตัวผู้เรียน ความถนัดความสนใจในการเรียนของผู้เรียน เนื้อหา สภาพแวดล้อม ความพร้อมด้านต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการกำหนดประเภทของสื่อที่ควรเลือกใช้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายและรวดเร็ว

2.5 ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแพร่ เขต 2 จัดอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเกิดแนวคิดด้านการวัดประเมินการเรียนรู้อย่างมี

ประสิทธิภาพ ผู้อำนวยการจัดให้มีการนิเทศการสอนแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาการวัดและประเมินผล โดยใช้การนิเทศแบบช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุง กิจกรรมการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษาสร้างรูปแบบโมเดล (MODEL) ของโรงเรียน ในการพัฒนาเครื่องมือวัดและการประเมินผลการเรียนรู้สู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สร้างความเข้าใจกับคณะครูและบุคลากรในการนำเสนอเทศของโรงเรียนมาวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ พัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และสามารถวัดผู้เรียนได้จริง สอดคล้องกับ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553) กล่าวว่า การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ตีความผลการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดของหลักสูตร นำผลไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินผลการเรียน สถานศึกษาต้องมีกระบวนการจัดการที่เป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ประกอบด้วย 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ประกอบด้วย 1.1 ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ควรออกแบบสื่อ และเลือกใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ใช้สื่ออุปกรณ์ เทคโนโลยีที่หลากหลาย และทันสมัยมาใช้ประกอบการสอน ศึกษาเพิ่มเติมในกระบวนการจัดการเรียนการสอน รวมถึงเข้าร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้ครูมีประสิทธิภาพการสอนสูงขึ้น 1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ควรมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้เข้าร่วมการอบรมในหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต และดิจิทัลแพลตฟอร์มรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงนิเทศกำกับติดตามให้ครูนำความรู้ที่ได้รับมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนครูเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรม 1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 ควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาครูผู้สอน ให้มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผนการจัดการเรียนรู้จนสิ้นสุดการประเมินผลการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายครูใน

การพัฒนาประสิทธิภาพการสอน 2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาบทบาทของผู้บริหารที่ส่งเสริมประสิทธิภาพสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2 เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- จิตติมา วรณศรี. (2557). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณพิมพ์3.
- ชวลิต เกิดทิพย์. (2564). แนวทางการพัฒนาและความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครูของครูในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาในจังหวัดยะลา. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 8(2), 269-285.
- ธนาพล บัวคำโคตร. (2563). แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 7(8), 89-103.
- รังสรรค์ แสงแก้ว. (2557). แนวทางพัฒนาการบริหารงานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์, 6(1), 102- 113.
- โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัยยม). (2563). รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้. โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย นครปฐม (พระตำหนักสวนกุหลาบมัยยม). เรียกใช้เมื่อ 25 มีนาคม 2567 จาก <https://kjn.ac.th/>
- วัชรรา เล่าเรียนดี, ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง, และอรพิน ศิริสัมพันธ์. (2560). กลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาการคิดและยกระดับคุณภาพการศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21. (พิมพ์ครั้งที่ 12). นครปฐม: เพชรเกษมพรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566 - 2570). เรียกใช้เมื่อ 3 สิงหาคม 2566 จาก <http://www.ictphrae2.com/>

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. เรียกใช้เมื่อ 10 สิงหาคม 2566 จาก <https://www.obec.go.th/>.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). ชุดฝึกอบรมการวัดและประเมินผลการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนผู้สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.